

Ф. 50 Фізична культура, спорт та здоров'я нації: збірник наукових праць. Випуск 19 (Том 1) / Вінницький державний педагогічний університет імені Михайла Коцюбинського; головний редактор В. М. Костюкевич. – Вінниця: ТОВ «Планер», 2015. – 684 с.

С. 498 -501

ПЕДАГОГІЧНІ ОСОБЛИВОСТІ ФОРМУВАННЯ ФІЗКУЛЬТУРНО-ОЗДОРОВЧИХ УМІНЬ МАЙБУТНІХ ВЧИТЕЛІВ-ПРЕДМЕТНИКІВ НА ЗАНЯТТЯХ ІЗ ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ

Оксана Швець, Дарина Андрущенко

Вінницький державний педагогічний університет імені Михайла Коцюбинського

Постановка проблеми. Аналіз останніх досліджень та публікацій.

Соціально-економічні потреби сучасного суспільства, напрямки його подальшого розвитку ґрунтуються на основах загальної середньої освіти. Складовою навчально-виховного процесу школярів є фізичне виховання, яке повинне сприяти всебічному, гармонійному розвитку дітей та молоді. Завданнями фізичного виховання школярів є зміцнення здоров'я, фізичний розвиток, набуття оптимального рівня рухових здібностей, оволодіння знаннями та навичками в даній галузі (Т.Ю. Круцевич, 2003; Б.М. Шиян, 2006; О.С. Куц, 2009; О.П. Швець, 2011). Стан здоров'я та фізичний розвиток школярів залишається постійною проблемою для батьків і педагогічних колективів шкіл, позашкільних закладів, оздоровчих таборів, враховуючи, що не кожна родина може дозволити відвідування дитиною платних спортивних секцій, а, на жаль, крім шкільних більшість секцій є платною, ця проблема набуває актуальності [3, 5].

На нашу думку причини низького рівня фізичної культури студентської молоді на даний час криються в тому, що навчальний процес з фізичного виховання у вищому навчальному закладі зорієнтований, в основному, на виконання контрольних нормативів, на підготовку спортсменів-розрядників і на розвиток фізичних якостей. Таке положення не передбачає засвоєння студентами знань і умінь у галузі фізичного виховання та спорту. Існуючі норми занять не вирішують проблему фізичного виховання.

Дослідження виконане в рамках теми науково-дослідної роботи кафедри фізичного виховання ВДІУ' імені Михайла Коцюбинського «Педагогічні особливості формування фізкультурно-спортивних умінь майбутніх вчителів-предметників на заняттях із фізичного виховання».

Мета дослідження — визначити напрямки діяльності вчителя-предметника у фізичному вихованні школярів.

У дослідженні вирішувалися наступні завдання:

1. Теоретичний аналіз і узагальнення науково-методичної літератури з проблеми фізичного виховання майбутніх вчителів-предметників;
2. Визначити напрямки фізичного виховання у професійній діяльності майбутніх вчителів-предметників у вищих педагогічних навчальних закладах.

Результати дослідження та їх обговорення. Із зміною концептуальних основ в освіті, коли вищою цінністю у фізичному вихованні стає особистість, можна говорити про перетворення фізичного виховання в процес виховання особистої фізичної культури людини.

На нашу думку у вузівській системі фізичного виховання потрібно більше уваги приділяти професійній спрямованості занять, їх освітньо-виховній функції, формуванню у студентів потреби до фізичного самовиховання і здорового способу життя [1, 3, 4].

Якісна підготовка майбутніх вчителів є одним з важливих завдань суспільства. Разом з навчанням школярів кожен вчитель, як правило, здійснює різноманітні виховні заходи проведення яких вимагає від нього не тільки певних здібностей, але і відповідних знань, умінь і навиків. У сучасних умовах як ніколи стає актуальним питання залучення вчителів-предметників до оздоровчої роботи з школярами. Це пов'язано з тим, що у сучасній школі значно збільшився потік інформації, що вимагає від учня сприйняття і опрацювання значного змісту навчального матеріалу, що призводить до інтенсифікації учбової діяльності з обмеженням рухової активності і, як результат, негативного впливу на організм школярів [2, 5].

Багато наукових досліджень вказують на значні недоліки навчально-виховної роботи школи, тобто на суперечність між навчанням і вихованням, слабку методичну підготовленість вчителів до здійснення виховної роботи, у тому числі і з фізичного виховання [1, 3].

Ознакою соціальної зрілості вчителя є високий рівень його суспільної активності. А однією з передумов зрілості вчителя-предметника в галузі фізичного виховання дітей є формування його соціальної позиції, яка регулює його духовну і наочно-практичну діяльність. Спорт і фізична культура дають можливість вчителю побачити свого учня не тільки у процесі навчальної праці, але і під час відпочинку, в суспільному житті, в побуті, в змаганнях. На нашу думку майбутнім вчителям-предметникам потрібно збільшити частку теоретичної і методичної підготовки, спрямованої на навчання методиці проведення фізкультурно-оздоровчої роботи з учнями, як показали дослідження [5] фізична підготовленість школярів різних вікових груп, стан їх здоров'я досягають ефективних позитивних результатів лише при комплексному поєднанні уроків фізичної культури і різних форм фізкультурно-оздоровчої роботи.

Експериментальними дослідженнями [5] доведено, що в процесі спеціальної організованої фізичної освіти вдається значно підвищити інтерес і компетентність студентів (майбутніх вчителів) в питаннях фізичної культури і фізичного виховання учнів. Важливе значення має уміння майбутніх вчителів-предметників планувати фізкультурно-оздоровчі заходи не епізодично, а як систему, що впливає на етичну і фізичну сторони життєдіяльності дітей, формування їх відношення до здорового способу життя.

Вчителі-предметники повинні акцентувати свою увагу на фізкультурно-оздоровчу діяльність, яка є суспільним навантаженням всього педагогічного

колективу, але прерогативою спортивної роботи в школі має бути функція вчителя фізичної культури.

В той же час активне включення в суспільну фізкультурно-оздоровчу діяльність, набуття умінь і навичок організаторської і інструкторської (суддівської) діяльності допомагає вчителям успішно виконувати роль вихователів, сприяє об'єднанню педагогічного колективу.

Мотивація та збереження здоров'я дітей педагогічними засобами залежить від зусиль і рівня культури фізичного виховання вчителів всіх спеціальностей, уміння використовувати в своїй роботі здоров'язберігаючі технології навчання [1, 5].

Фізичне виховання студента визначається його обізнаністю в питаннях здорового способу життя, володіння сукупністю способів формування, збереження і зміцнення власного здоров'я, уміння ефективно будувати процес виховання фізичної культури. Тому у педагогічному вузі фізичне виховання повинне бути одним з пріоритетних напрямів індивідуального професійно-педагогічного становлення студентів. Позитивне відношення вчителя до фізичного виховання, незалежно від того, який предмет він викладає, є прикладом для учнів та сприяє формуванню якісної системи дитячих цінностей. Участь вчителя разом з учнями у спортивних змаганнях, туристичних походах є вагомим чинником формування позитивних між-особистих відносин у вихованні. Від відношення майбутнього вчителя до власного здоров'я, його збереження і покращення в значній мірі залежить рівень його працездатності.

Більш того, чим вище рівень особистої фізичної культури вчителя-предметника, тим частіше він звертається до фізичного виховання, як засобу виховної дії.

Висновки. Аналіз науково-методичних джерел дозволяє нам виділити напрямки діяльності вчителя-предметника у фізичному вихованні учнів.

Вчитель-предметник через активну позицію по відношенню до фізичного виховання здійснює позитивний вплив на всіх учасників освітнього процесу - колег, учнів та їх батьків.

Надбані кваліфіковані знання з фізичного виховання майбутніми вчителями можуть бути використанні для надання консультативної допомоги, вона може бути надана як індивідуально окремому учню, так і груповою для учнів всього класу та їх батьків.

Надбані кваліфіковані знання з фізичного виховання майбутніми вчителями можуть бути використанні для надання консультативної допомоги, вона може бути надана як індивідуально окремому учню, так і груповою для учнів всього класу та їх батьків – на виховній годині, батьківських зборах.

ЛІТЕРАТУРА

1. Виленский МЛ. Физическая культура и здоровый образ жизни студента : учебное пособие / МЛ. Виленский, А.Г. Горшков. - М. : КНОРУС, 2012. - 240 с.
2. Лубышева Л.И. Социология физической культуры и спорта: учеб, пособие

- для етуд. высш. учеб, заведений / Л.И. Лубышева. - 3 - е изд., перераб. и доп. - М.: Издат. центр "Академия", 2010. - 272 с.
3. Кузнецов В.А. Физкультурно-педагогическая деятельность учителя-предметника как социально необходимое направление профессиональной деятельности / В.А. Кузнецов // Теория и практика физической культуры. - 2007. - №11. - С. 28-30.
 4. Огнистий А.В. Фізичне виховання майбутніх вчителів-предметників в умовах глобалізації педагогічної науки / А.В. Огнистий // Проблеми та перспективи наук в умовах глобалізації: матеріали VIII Всеукраїнської наукової конференції. - Тернопіль: ТИПУ ім. В. Гнатюка, 2012. - С. 220-223
 5. Швець О.П. Методика системного підходу до розвитку фізичних якостей молодших школярів на основі оптимізації рухової активності : метод, посібник для учителів фізичної культури / Оксана Швець, Олександр Куц, Валентина Леонова // Метод, посібник рек. до друку вченою радою інституту ВДПУ імені Михайла Коцюбинського, Вінниця -2011.

АНОТАЦІЇ
ПЕДАГОГІЧНІ ОСОБЛИВОСТІ ФОРМУВАННЯ ФІЗКУЛЬТУРНО-ОЗДОРОВЧИХ УМІНЬ МАЙБУТНІХ ВЧИТЕЛІВ-ПРЕДМЕТНИКІВ НА ЗАНЯТТЯХ ІЗ ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ

Оксана Швець, Дарина Андрущенко
Вінницький державний педагогічний університет імені Михайла Коцюбинського

У статті розглядаються питання формування фізкультурно-оздоровчих умінь студентів педагогічного вузу, які будуть застосовуватися в подальшій професійній діяльності вчителя-

предметника. Визначені напрямки фізичного виховання у професійній діяльності майбутніх вчителів.

Ключові слова: навчальний процес, фізичне виховання, фізкультурно-оздоровчі уміння, майбутній вчитель.

ПЕДАГОГИЧЕСКИЕ ОСОБЕННОСТИ ФОРМИРОВАНИЯ ФИЗКУЛЬТУРНО-ОЗДОРОВИТЕЛЬНЫХ УМЕНИЙ БУДУЩИХ УЧИТЕЛЕЙ-ПРЕДМЕТНИКОВ НА ЗАНЯТИЯХ ПО ФИЗИЧЕСКОМУ ВОСПИТАНИЮ

Оксана Швець, Дарья Андрущенко
Винницкий государственный педагогический университет

В статье рассматриваются вопросы формирования физкультурно-оздоровительных умений студентов педагогического вуза, которые будут применяться в дальнейшей профессиональной деятельности учителя-предметника. Определены направления физического воспитания в

профессиональной деятельности будущих учителей.

Ключевые слова: учебный процесс, физическое воспитание, физкультурно- оздоровительные умения, студент.

**PEDAGOGICAL FEATURES FORMATION SPORTS AND
RECREATIONAL SKILLS OF FUTURE SUBJECT TEACHERS IN THE
CLASSROOM PHYSICAL EDUCATION**

Oksana Sweden, Daria Andruschenko

Vinnitsia State Pedagogical University

The article deals with the formation of fitness abilities of students of pedagogical high school that will be used in future professional activities subject teacher. The directions of physical education in the professional activity of the future teachers.

Key words: educational process, physical education, sports and recreation skills, a student.